

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra Satirer, 1720-42

Citation: Falster, Christian: "Satirer, 1720-42", i Falster, Christian: *Satirer, 1720-42*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1982, s. 97. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster05-shoot-idm140600519536448/facsimile.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: Satirer, 1720-42

- lykkedes udgiveren at verificere de i det følgende omtalte grove *practical jokes* som faktisk forekommende. – 56,5: *Snuftobak*] se note til *Ond. Opt.* 55,7.
- 57,3-4: *Naar I faaer Øyne-Dryne fat o.s.v. ...*) man ville uvilkårligt tro, at det drejer sig om damens egen demimondæne skønhedspleje, men den sproglige sammenhæng synes at tyde på, at det på en eller anden måde drejer sig om andres øjenbryn – herunder, at verbet *kand* er forbundet med to parallelle infinitiver, af hvilke den sidste (*lure ... på*) jo afgjort har andre som objekt. – 57,5 *lure een Purgatzer paa*] en *purgats* er et afføringsmiddel – Hypotetisk kunne man tænke sig, at Falster her bruger et *quid pro quo*, idet han af forsigtighedsgrunde anfører purgatsen som dæknavn for et elskovsfremkaldende middel, et *aphrodisiacum*. E. Fuchs: *Illustrierte Sittengeschichte*, II, Die galante Zeit, München 1910, beretter s. 374-78 om den store rolle, som den »spanske flue«, d.e. stoffet kantharidin, spillede. Det virkede på få minutter, så når man behændigt fik det lokket i sin partner – i et forberedt glas vin, i en bonbon eller på anden måde – fik man omgående ham eller hende derhen, hvor man ville – »den Mann in einer solchen Raserei der Sinne, die den bestgespielten Widerstand überwindet«.
- 57,8: *En Haandfuld Salt i Glasset*] Saltet kan være *salvolatile* (= »flygtigt salt«), et kemisk produkt, man kom i vinen for at forstærke den berusende virkning.
- 58,5: *bede Klygter*] svidende vittigheder. *Kløgt* = snildt påfund, åndrigheid, vittighed
- 58,7-8: *Og hvis Forstand er ganske blind o.s.v. ...*] damens vid lever af ofrene. Når ingen holder lyset, bliver det mørkt, d.v.s. man bliver blind – og den, der *holder lyset*, er efter den gængse talemåde til grin, nar, spot for andre.
- 59,2: *passere*] tilbringe.
- 60,2: *Hvor stinker slige Pletter*] idet udsæt af forskellig art